



Hiiumaa Vallavalitsus
valitsus@hiiumaa.ee
Keskväljak 5a
92413, Hiiu maakond, Hiiumaa vald,
Kärdla linn

Teie 08.05.2025 e-kiri nr 9-6.1/1308

Meie 29.05.2025 nr 7.2-1/25/7790-2

**Seisukohtade väljastamine Hiiumaa valla
110 kV liini teemaplaneeringu KSH
koostamise vajalikkuse kohta**

Olete taotlenud seisukohti Hiiumaa valla 110 kV liini teemaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) vajalikkuse kohta. Planeeringut ei ole algatatud.

Planeeringu eesmärgiks on uue 110 kV liinitrassi üldise asukoha ja sellest tekkivate kitsenduste määramine. Planeeringualana mõistetakse Hiiumaa vallas kolme eraldiseisvat ala, mis kokku moodustavad ligikaudu 8251,7 ha (82,5 km²) ala (lisa 2).

Hiiumaa valla üldplaneeringu 110 kV liini teemaplaneeringu KSH vajalikkuse kohta on veebruaris 2025 avaldatud eelhindang (lisa 3), mille tulemusel võib uue 110 kV liinitrassi rajamine avaldada keskkonnale ja elanikkonnale olulist mõju, seetõttu tuleb koos teemaplaneeringu koostamisega algatada teemaplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine koos asjakohaste mõjude hindamisega (sh majanduslikud, kultuurilised ja sotsiaalsed mõjud).

Võttes aluseks ehitusseadustiku (EhS), planeerimisseaduse (PlanS) ja Transpordiameti põhimääruse esitame Hiiumaa valla 110 kV liini teemaplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH koostamise vajalikkuse kohta ettepanekud, millega planeeringu edasisel koostamisel tuleb arvestada.

1. Avalikule tee juurdepääsuteede võimaliku asukoha ja liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine
 - 1.1. Planeeringu detailse lahenduse ülesandeks on muuhulgas liikluskorralduse põhimõtete määramine ning servituutide seadmise ja olemasoleva või kavandatava tee avalikult kasutatavaks teeks määramise vajaduse märkimine. Asukoha eelvaliku tegemisel tuleb analüüsida olemasoleva teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel, määrata planeeringualal perspektiivsete kohalike teede üldised asukohad ja nende ristumiskohad riigiteedega ning ümberehitatavad riigitee lõigud või ristmikud (nende olemasolul).
 - 1.2. Uute alajaamade kavandamisel tuleb arvestada, et alajaamad vajavad juurdepääsuteed. Planeeringus tuleb näidata eeldatav juurdepääsutee avalikelt teedelt. Transpordiamet ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede

ümberehitamise kohustust kui riigiteede võrgustiku arengu seisukohalt selleks vajadus puudub.

- 1.3. Teeme ettepaneku määrata teemaplaneeringus riigiteede liikluskorralduse ja ümberehituse vajadus seoses eriveostega ja ehitusaegsete veostega.
2. Tehnovõrkude ja -rajatiste võimaliku asukoha määramine
 - 2.1. Kavandatavaid trassikoridore ja nende nurgapunkte riigiteede vahetusse lähedusse mitte kavandada. Lähtuvalt Tee projekteerimise normide § 63 lõikest 2 peab masti kaugus teest olema vähemalt võrdne masti kõrgusega. Seejuures, kui kõrgepingeliini postid kulgevad teega paralleelselt, peab posti kaugusele teekatte servast lisama veel viis meetrit.
 - 2.2. Vältida õhuliini trassialternatiivide riigiteedega terava nurga all lõikumisi, kuna sellisel juhul võib samuti eelmises punktis viidatud normist tuleneva nõude täitmine võimatu olla.
 - 2.3. Suure liiklussagedusega ristmike kohale liine mitte kavandada, kuna see võib tulevikus kitsendada piirete, liiklusmärkide ja teevalgustuse rajamist.
 - 2.4. Trassi kavandamisel tuleb vältida ka riigiteede ületamist sildade asukohas, kuna õhuliini sarnase paigutuse korral on oluliselt kitsendatud riigiteel asuvate sildade rekonstrueerimise võimalused ja seejuures muutub ka silla eluiga väiksemaks (elektromagnetväli võib sillaarmatuuride korrodeerumist oluliselt kiirendada).
 - 2.5. Juhime tähelepanu, et planeeringualale või selle vahetusse lähedusse jäävad navigatsioonimärgid 691 Emmaste sihi alumine tuletorn ja 692 Emmaste sihi ülemine tulepaak. Tuletame meelde, et vastavalt meresõiduohutuse seaduse § 48. lg 1 piiratakse ehitustegevust navigatsioonimärgi vahetus läheduses või mõjupiirkonnas, kui see kahjustab meresõiduohutust (ka Heltermaa sadamas). Praeguse õhukaabelliini mast on meresõiduohutuse seisukohalt problemaatiline (vt joonis 1), mistõttu peame vajalikuks, et uue õhukaabelliini projekteerimisel võetaks arvesse vajadust tagada Emmaste sihimärkidele otsenähtavus laevateelt.



Joonis 1. Olemasolev olukord Emmaste sihil

Nõustume KSH eelhinnangu järeldusega, et uue 110 kV liinitrassi rajamisega võib kaasneda keskkonnale ja elanikkonnale oluline mõju, seetõttu on vajalik koos teemaplaneeringu koostamisega alatatada keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Palume kohalikul omavalitsusel planeeringuala asukoha valikul ettepanekutega arvestada ja teha planeeringu edasisel koostamise protsessis sisulist koostööd Transpordiametiga. Ettepanekute mitteametist palume sisuliselt põhjendada. Oleme valmis vajadusel selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud ettepanekuid ning koostöös välja töötama kohakeskselt sobivaimaid lahendusi. Küsimuste korral palume pöörduda kirja allosas toodud kontaktidel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marek Lind

juhataja

planeerimise osakonna kooskõlastuste üksus

Lisa:

lisa 1 (esialgsed lähteseisukohad)

lisa 2 (planeeringuala)

lisa 3 (eelhinnag)

Andres Aasna

53231631, andres.aasna@transpordiamet.ee

Tiit Harjak

5188201, tiit.harjak@transpordiamet.ee

Tiit Palgi

5243 875, tiit.palgi@transpordiamet.ee